

Undersøkelses- kommisjonen av 1945

● En egen undersøkelseskommissjon ble like etter krigen opprettet for å undersøke Stortingets, regjeringens, høyesteretts, Administrasjonsrådets, og sivile- og militære myndigheters forhold før og etter 9. april 1940.

Kommisjonen leverte seks innstillinger i perioden 1946-47, og i oktober 1948 startet den politiske diskusjonen i Odelstinget over delinnstillingen «Utenriks- og forsvarspolitikk under regjeringen Nygaardsvold til 7. juni 1940». Debatten varte i flere dager. Et forslag til vedtak inneholdt fire punkter der det heter at regjeringen burde: «1) ha gjort meir effektive tiltak for å styrkja nøytralitetsvemet vinteren 1939-40. 2) ha sytt for den samråding og koordinasjon som ho måtte vita var tuvande for forsvarsførebuingane. 3) ha mobilisert hæren i Sør-Noreg seinast 5. april 1940 og gjort mobiliseringsvedtaket så klart at det ikkje var tvil om kva riksstyret ville.»

Høyres leder, C. J. Hambro, uttalte da at han syntes det ville være sårt å stemme over et slikt forslag, for uansett ville det «skape sårhet hos de personer det går ut over, om hvem man muligens kunne ha lov til å si – og jeg skulle tenke meg uten noen særlig grad av profetisk visdom – at det vil bli historiens dom, at de gjorde det så godt de kunne. Deri ligger deres unnskyldning, og deri ligger deres dom.»

Etter dette innlegget ble forslaget trukket tilbake, og debatten avsluttet.

LE NDR6E FRITT >>
 Utgitt av Formannsk. Forl. i Arendal i
 A. 45
 1945